

کارگاه برنامه ریزی تدریس

سپیده منظری ، سهراب بابکی راد

IRAN FLUTE SOCIETY

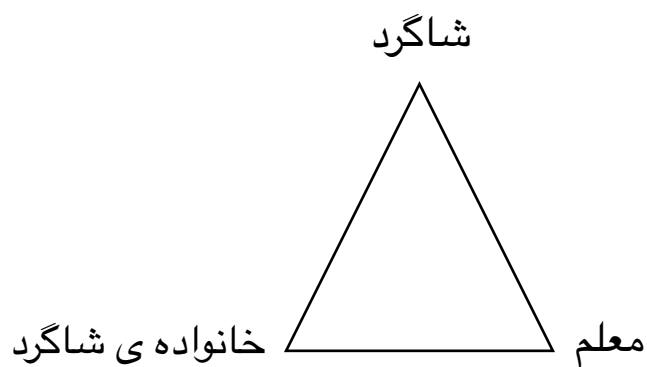
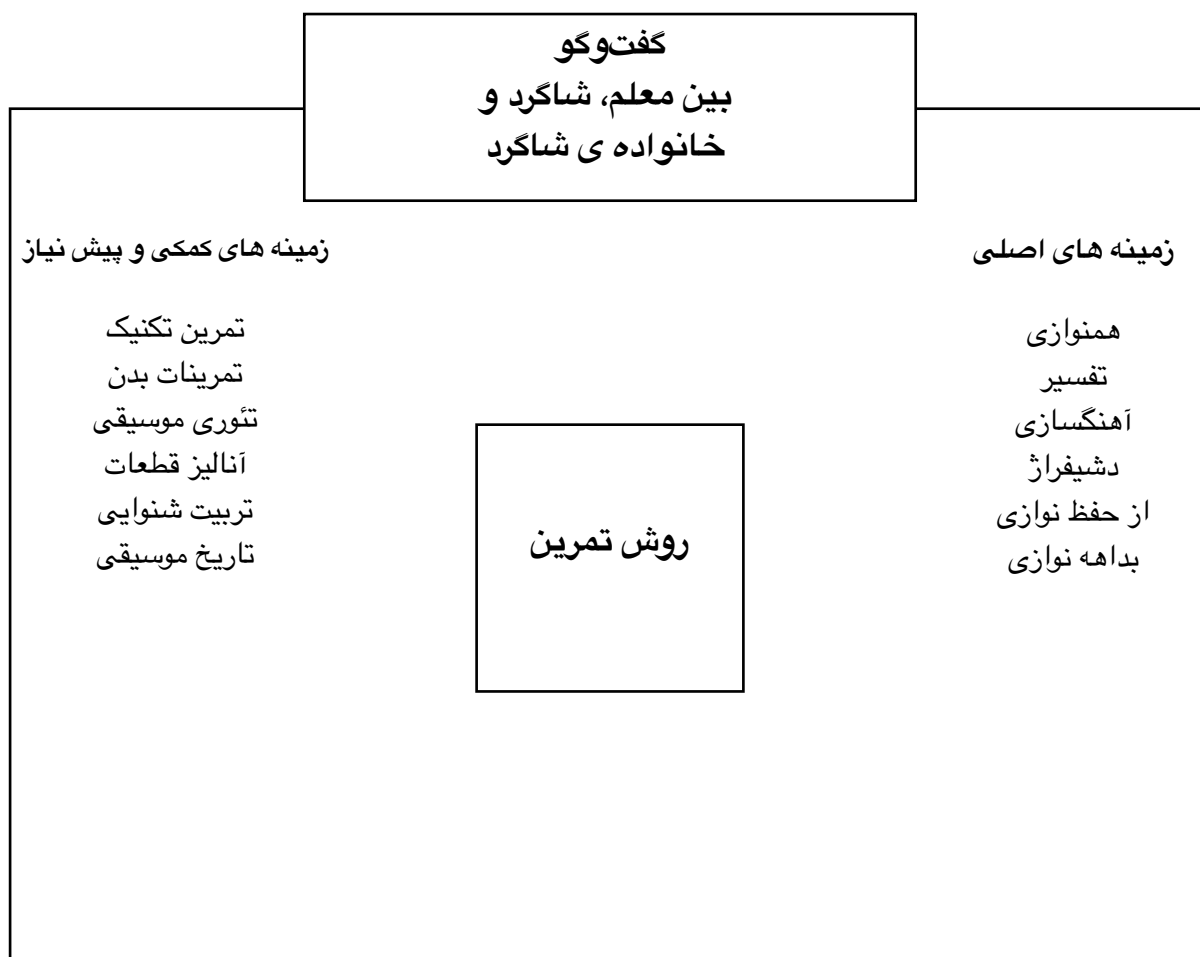
پلان یک جلسه ی تدریس

روش تدریس	محتوا	هدف	فاز	زمان
			مرحله شروع	
			مرحله آماده سازی	
			مرحله اجرایی	
			مرحله پایانی	

روش تدریس

ماهیت روش	نوع واکنش شاگرد	نوع کنش معلم	روش ها
هدایت کننده عملی و فعال کلامی روشن کننده و مستقیم	اجرا کردن پاسخ دادن درک کردن مطالب	سوال کردن , درخواست کردن , ارائه توضیحات و دستورالعمل های مختصر, ارزیابی کردن تصحیح کردن	روش پیش برنده
زبان بدن واضح بودن جامع و فراگیر بودن	تماشا کردن اجرا کردن	اجرا کردن , توضیح برای نحوه ی اجرا , ارزیابی و تصحیح اجرای شاگرد	روش یادگیری و مشاهده ای
کلامی عملی هدایت کننده	توجه و درک کردن طرح و پرسیدن سوال	توضیح جامع و منسجم مباحث , اجرا و توضیح مسائل پیچیده , بررسی درک مطالب	روش نمایشی
کلامی واگذار کننده به شخص	اجرا کردن کنترل شخصی	طرح مسئله , توضیح مباحث , ارزیابی , تصحیح	روش حل مسئله
اجرایی واگذار کننده به شخص غیر مستقیم	کشف کردن امتحان کردن بررسی راه حل های مختلف	درخواست کردن , تشویق کردن و به وجد آوردن , سوال کردن , حداقل کمک آموزشی در این قسمت	روش کشف و شهودی
کلامی واگذار کننده به عهده ی شخص	گوش کردن توضیح دادن طرح مسئله	گوش کردن , پیشنهاد دادن, تشویق کردن , طرح مسائل و مشکلات	روش سقراطی/ مباحثه

ابعاد و زمینه های مختلف آموزشی

انواع گفتوگوها

1. **گفتوگوی پذیرنده و اطمینان دهنده** باعث ایجاد رابطه‌ی مثبت بین معلم و شاگرد می‌شود، از مشکلات احتمالی بین این دو جلوگیری می‌کند و برای یادگیری، فضای آرام و مطلوبی را برای شاگرد فراهم می‌کند.
2. **گفتگوی کمک کننده و دلگرمی دهنده** در جهت دلگرمی، حمایت و پشتیبانی از جانب معلم به شاگرد قبل از اجرا داده می‌شود، کهناتیر و اهمیت اش میتواند از تمرینات قبل از اجرا برای شاگرد بیشتر باشد.
3. **در گفتوگوی هدفمند** از شاگرد خواسته می‌شود تا همراه با معلم، تدریس را برنامه ریزی کند. (روند و سرعت یادگیری مطالب، حجم تمرینات در منزل، تعداد روزهای تمرین در منزل و ...). شاگرد با اینکار مسئولیت یادگیری خود را برعهده خواهد گرفت.
4. **معلم در گفتوگوی آزاد جهت تبادل ایده ها و شناخت بیشتر** شاگرد تلاش می‌کند تا با سلیقه‌ی موسیقایی او (آهنگ هایی که گوش می دهد، کنسرت هایی که می‌رود و ...) آشنایی بیشتری پیدا کند، تا خواسته های شاگرد از کلاس موسیقی را در نظر بگیرد.
5. **بحث و گفتوگوی آزاد** جهت آشنا کردن شاگرد با دنیای موسیقی. در این گفتگو شاگرد میتواند با ارزش ابعاد مختلف دنیایموسیقی آشنا شود و دید خود را وسعت بخشد.
6. **گفتوگوی روشن، واضح و صریح** به معلم کمک می‌کند تا در گروه ها و آنسامل ها، اعضا را بهتر بشناسد و از مشکلات احتمالی بین اعضا جلوگیری کند.
7. **پیشنهاد و تبادل اطلاعات و اخبار** بین شاگرد و معلم به هر دوی آنها کمک می‌کند تا از اخبار روز در زمینه‌ی موسیقی اطلاع پیدا کنند. (کنسرت ها، ضبط ها، گروه ها، فراخوان ها و ...) این اطلاعات به شاگرد انگیزه و فعالیت های فرهنگی او را افزایش میدهد.
8. **گفتوگوی بین معلم و خانواده ی شاگرد** به همکاری این سه در جهت فراهم کردن فضای یادگیری بهتر برای شاگرد می‌انجامد. همینطور معلم شناخت بهتری از شخصیت و رفتار شاگرد و شرایط او در منزل پیدا خواهد کرد.

محتویات گفتوگوها بسیار متنوع هستند. آنها اطلاعات بسیار مهمی در زمینه های اجتماعی، روانی و فرهنگی شاگردان به ما می‌دهند. پس نباید نادیده گرفته شوند یا اتلاف وقت تلقی گردند

روش تمرین

تمرین جایگاه محوری در سیستم یادگیری دارد و پایه و اساس چهارچوب تدریس ما را شکل می‌دهد. به این دلیل لازم است تا شاگرد، یکسیستم سالم و درست تمرین کردن را فراگیرد. زیرا موفقیت او به این سیستم بستگی خواهد داشت

مهم ترین وظیفه ی معلم این است تا “تمرین کردن” را با شاگرد تمرین کند، تا شاگرد یاد بگیرد، که او خارج از کلاس معلم خودش باشد

هدف کلی «روش تمرین» این است که شاگرد به مرور مستقل از معلم شود و به اصطلاح چگونگی یادگرفتن را یاد بگیرد

در روش تمرین قوانینی وجود دارند که ریشه در رفتار روانی و فیزیکی انسان دارند

1. آمادگی داشتن برای تمرین. بدون آمادگی موفقیت حاصل نمی‌شود
2. متمرکز بودن در تمرین
3. با سرعت پایین تمرین کردن
4. صبور بودن
5. افراط نکردن و توجه به توان مغز در تمرکز.
(تمرکز بعد از حدود ۲۰ دقیقه از بین می‌رود، پس نیاز است به استراحت کوتاه و یا تغییر مبحث مورد تمرین.)
6. مشخص کردن مباحث و هدف از تمرین، قبل از شروع
7. طوطی‌وار تکرار نکردن و اضافه کردن نکات جدیدی به تمرین در هر تکرار و یا عوض کردن مدل تمرین در آن مبحث.
8. هشیاری در ساز زدن (گوش کردن، احساس کردن و تفکر کردن بخش های لاینفک تمرین هستند)
9. مباحث تمرین نباید خارج از توان فرد باشد. چون اینکار منجر به تجربه ی شکست و ناامیدی می‌شود
10. همیشه باید قدم های کوچک ولی رو به جلو برداشت
11. دیدن و بخاطر سپردن موفقیت ها (این کار به انسان انگیزه می‌دهد.)
12. آنالیز قسمت های مشکل و ریشه یابی علت دشوار بودن آنها برای فرد
13. حساس بودن به خطاها و پرهیز از خطا کردن در تمرین.
(زیرا دوباره یادگیری و درست کردن خطاها نیاز به وقت و انرژی بیشتری دارد.)
14. تفکر و آماده سازی هر حرکت بر روی ساز

15. . موضوع بندی و داشتن الگو در تمرین
16. . پرهیز از حرکت زیادی، شور و حال افراطی و شیدایی در ساز زدن
17. . تمرین مداوم. (تمرین غیر مداوم یا با فاصله، باعث می‌شود تا دست آوردها دوباره از یاد بروند.)

این قوانین می‌توانند از راه های مختلفی منتقل و یاد داده شوند.

1. معلم همیشه نمونه ایی از رفتار درست و سالم در تمرین را در کلاس درس نشان می‌دهد، مخصوصا وقتی روی ساز می‌نوازد. او باید در تمرکز، آرامش، صبوری و دقت برای شاگرد الگو باشد
2. معلم در کلاس درس به شاگرد نشان می‌دهد تا چگونه مباحث مختلف یادگرفته شده را تمرین کند. او برای مثال همراه با شاگردنکات تکنیکی یا موسیقایی قطعه را تمرین کرده و شاگرد را به سوی مستقل تمرین کردن هدایت می‌کند
3. معلم و شاگرد به کمک هم قوانینی برای تمرین کردن می‌نویسند و به صورت لیست آماده می‌کنند. رفته رفته این لیست کامل ترمی‌شود
4. معلم و شاگرد به کمک هم برای مباحث تدریس شده در کلاس تمرینات خلاقانه ایی ابداع می‌کنند. برای مثال قسمت های دشوار قطعه را جستجو و مشخص می‌کنند و برای تمرین آنها، روش های مختلفی طراحی می‌کنند

برنامه ریزی برای یک جلسه ی تدریس شاگرد فرضی

موضوع کلاس درس

آموزش قطعه شماره ۱۰ از 'مجموعه قطعات ساده برای دوئت فلوت' از کارل فلیپ امانوئل باخ

هدف کلاس درس

زمینه های آموزشی مورد استفاده

اطلاعات فردی اجتماعی هنرجوی فرضی

مریم محمدی ۱۴ سال دارد. او کلاس نهم است و از ۷ سالگی به یادگیری ساز فلوت مشغول است. او حدود دو سال است که با شما (معلم فرضی) کار میکند. او قبلا به فراگیری ساز پیانو هم مشغول بوده ولی بعدا آن را رها می کند. مادر او طراح است و در گذشته سنتور می نواخته، پدر او فوت شده ولی او نیز در گذشته ساز می نواخته. او دو خواهر کوچکتر از خود دارد. خواهر چهار ساله ی او در حال یادگیری کنتر باس است و خواهر دو ساله ی او به کلاس ارف میرود.

سرگرمی های مریم عبارتند از : دوچرخه سواری، خواندن کتاب، تیراندازی و فلوت نوازی. مریم بسیار باهوش، متمرکز و کوشا است و در روند یادگیری بسیار صبور است. چیزی که مریم باید در روند یادگیری در خود تقویت کند این است که او باید به خود فضای بیشتری بدهد تا بتواند توانایی های خود را بهتر به نمایش بگذارد.

او دو کتاب از سری کتاب های " یادگیری فلوت " را با شما به اتمام رسانده اما شما بر این باور هستید که پیشرفت مریم نسبت به توانایی های او کمی کندتر بوده و در حال حاضر تصمیم گرفته اید که قطعه ای برای او در نظر بگیرید که کمی از سطح او بالاتر است و این چنین می خواهید او را به چالش بکشید. شما می خواهید با این کار مریم انگیزه ی بیشتری برای تمرین داشته باشد و با فائق آمدن به نواختن این قطعه اعتماد بیشتری نسبت به توانایی های خود پیدا کند.

شرح پداگوژیک روند کلاس

فاز ۱

زمان در نظر گرفته شده

ابزار کمکی تدریس

زمینه های آموزشی مورد استفاده

روش تدریس

فاز ۲

زمان در نظر گرفته شده
ابزار کمکی تدریس
زمینه های آموزشی مورد استفاده
روش تدریس

فاز ۳

زمان در نظر گرفته شده
ابزار کمکی تدریس
زمینه های آموزشی مورد استفاده
روش تدریس

فاز ۴

زمان در نظر گرفته شده
ابزار کمکی تدریس
زمینه های آموزشی مورد استفاده
روش تدریس

آنالیز قطعه

این قطعه از **کارل فلیپ امانوئل** باخ در ۳/۴ و در کلید سل ماژور قرار دارد. این قطعه **پولاکا** است و از جمله ویژگی های آن برای آموزش میتوان به این اشاره کرد که معمولا قسمت اول دوباره در قسمت دوم تکرار میشود و در نتیجه میزان های شبیه به هم زیادی در قطعه وجود دارد و شاگرد با حجم زیادی از نت ها سردرگم نمیشود و میتواند با تمرکز بیشتری به روند ریتمیک قطعه توجه داشته باشد.

کوتاه درباره ی پولاکا :

آن یک اصطلاح ایتالیایی برای **پولونز** است. نوعی رقص لهستانی با ضرب ۳/۴ است که از قرن ۱۷ تا ۱۹ میلادی معمولا در گشایش تشریفات سلطنتی اجرا میشد. همانطور که گفته شد معمولا پر ۳/۴ است و از دو قسمت تشکیل میشود که هر کدام از قسمت ها ۸ تا ۱۲ میزان دارند و در کلید اصلی به پایان میرسند.

روش تدریس	محتوا	هدف	فاز	زمان
			مرحله شروع	
			مرحله آماده سازی	
			مرحله اجرایی	
			مرحله پایانی	

(Wq 193,23)

X

Polacca

The musical score consists of four systems of music. Each system contains a piano part (left hand) and a flute part (right hand). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The piano part features a steady eighth-note accompaniment. The flute part has a melodic line with frequent trills, indicated by 'tr' above notes. The score is divided into two sections by a double bar line with repeat dots. The first section ends with a repeat sign, and the second section ends with a final cadence. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

(Wq 193,25)

ZM 1853

RSH-Düsseldorf 1972

Druck: „Pifrol“ Minden (Westf)